

LISA Jewell

LÖYSIN SINUT

WSOY

»Raikas ja vetävä, henkilöt ovat niin todellisia että tunsin heidän kipunsa. Rakastin *Löysin sinut* -romaania.»

— CLARE MACKINTOSH

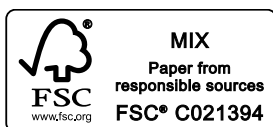
Lisa Jewell

Löysin sinut

Suomentanut Karoliina Timonen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos

I Found You

Copyright © 2016 by Lisa Jewell

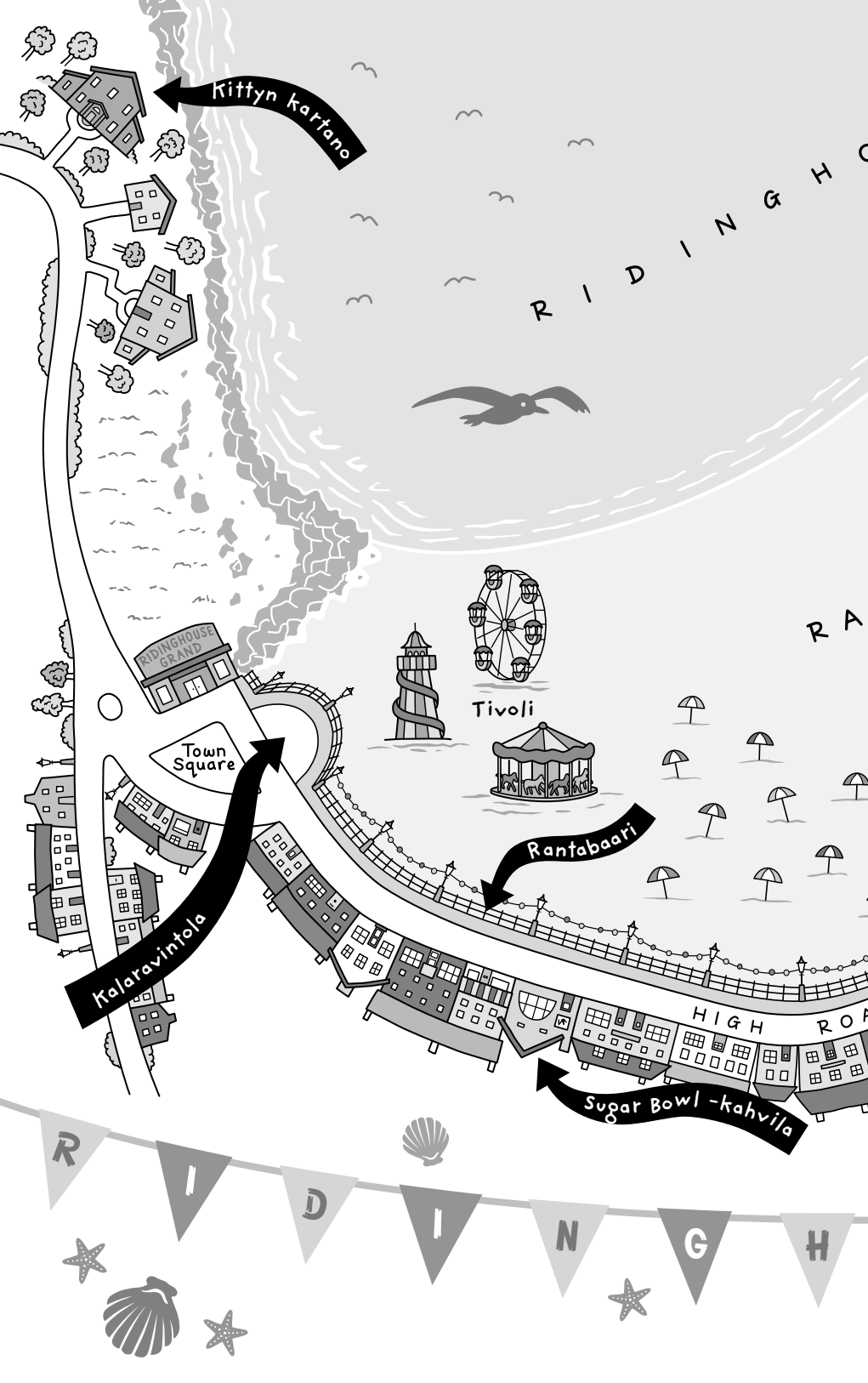
Suomenkielinen laitos © Karoliina Timonen ja WSOY 2020

Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-43660-8

PAINETTU EU:SSA

*Tämä kirja on omistettu Jaschalle
(huomaatko – rakastan sinua sittenkin
enemmän kuin koiraa)*

Kittyn kartano

R I D I N G H I

R A

RIDINGHOUSE GRAND

Town Square

Tivoli

Rantabaari

Kalaravintola

HIGH RO

Sugar Bowl -kahvila

R I D I N G H

HOUSE BAY

NTA

AD

LONDON ROAD

Alicen talo

Hope & Anchor - pub

Rabbit Cottage

Koulu

O U S E B A Y

I

ALICE LAKE asuu meren rannalla. Hänen kotitalonsa on vanha merivartioston maja, joka on rakennettu yli kolmesataa vuotta sitten nykyistä paljon pienemmille ihmisille. Sen sisäkatot kallistelevat ja kupruilevat, ja hänen neljätoistavuotiaan poikansa täytyy kumartua ulko-ovesta kulkiessaan. Lapset olivat vielä kovin pieniä, kun hän toi heidät tänne Lontoosta kuusi vuotta sitten. Jasmine oli kymmenen. Kai oli kahdeksan. Ja nuorimmainen Romaine vasta nelikuinen. Ei Alice ollut kuvitellut, että jonakin päivänä hänellä olisi 180-senttinen hongankolistajalapsi. Ei hän ollut kuvitellut, että he koskaan kasvaisivat tätä paikkaa isommiksi.

Alice istuu pikkuruisessa huoneessaan pikkuruisen talonsa yläkerrassa. Täältä käsin hän hoitaa liiketoimiaan. Hän tekee taidetta vanhoista kartoista ja myy töitään netissä pikkurahalla. Pikku roposia vanhoista kartoista tehdystä taiteesta, kenties, mutta ne ovat hyvin tärkeitä roposia kolmen lapsen yksinhuoltajaäidille. Hän myy pari teosta viikossa. Se riittää, juuri ja juuri.

Hänen ikkunansa takana, viktoriaanisten katulamppujen välissä ja huhtikuun puuskaisessa tuulessa heiluu haalistunut viirinauha. Vasemmalla on veneluiska, jolla jonossa seisovat pienet kalastuspaatit muodostavat värikään, betoniselle laiturille johtavan rangon, ja siinä kohtaa Pohjanmeren mahtavat ja hirmuiset kuohut lyövät rantakallioihin. Luiskan takana aukeaa meri. Musta ja rannaton. Meri herättää Alicessa yhä pelonsekaista kunnioitusta. Sen avara läheisyys. Brixtonissa, jossa hän ennen asui, hän näki ikkunasta seiniä, toisten ihmisten pihoja, kaukaisia tornitaloja ja savusumuisen taivaan. Ja sitten äkkiä, yhdessä yössä, hänen ympärillään onkin tämä valtava meri. Kun hän istuu sohvalla huoneen toisella puolella, hän ei näe mitään muuta. Ikään kuin meri olisi osa huonetta, ikään kuin se pian tiheiksi ikkunankarmeista läpi ja hukuttaisi heidät kaikki.

Alice kääntyy katsomaan iPadinsa näyttöä. Siinä näkyy pieni neliö huoneesta, kissa vihreällä sohvalla pesemässä itseään, teekannu sohvapöydällä. Hän kuulee ääniä sieltä kaukaa: äiti puhuu hoitajalle, isä puhuu äidille. Hän ei aivan kuule, mitä he sanovat, koska nettikameran mikrofoni, jonka hän asensi heidän olohuoneeseensa heillä viimeksi käydessään, ei kerää kunnolla talon muista huoneista kuuluvia ääniä. Alicesta tuntuu kuitenkin hyvältä, että hoitaja on paikalla, että hänen vanhempansa saavat ruokaa ja lääkkeensä, että heidät pestään ja puetaan, eikä Alicen tarvitse olla heistä huolissaan tuntiin tai kahteen.

Tämäkin on asia, jota hän ei osannut ennakoida muuttaessaan pohjoiseen kuusi vuotta sitten. Että hänen vetreät,

terävät, juuri vasta seitsemänkymmentä täyttäneet vanhempansa saivat kumpikin Alzheimer-diagnoosin viikkojen sisällä toisistaan ja tarvitsivat äkkiä jatkuvaa valvontaa ja huolenpitoa.

Alicen läppärin näytöllä on tilauslomake Max Fitzgibbon-nimiseltä mieheltä. Tämä haluaa vaimonsa viisikymmentävuotisjuhliin ruusun, joka on tehty Cumbrian, Chelsean ja Saint-Tropezin kartoista. Alice voi nähdä miehen sielunsa silmin: hyvin säilynyt hopeanharmaissa hiuksissaan ja kanervanpunaisessa Joulesin vetoketjukaulusneuleessa ja yhä toivottoman rakastunut vaimoonsa kahdenkymmenenviiden aviovuoden jälkeen. Alice pystyy päättelemään kaiken tämän miehen nimestä, osoitteesta ja lahjavalinnasta («Suuret, täydessä kukassa olevat englantilaiset ruusut ovat aina olleet hänen lempikukkiaan», mies on kirjoittanut Lisätietoja-laatikkoon.)

Alice nostaa katseensa näytöltä ja vilkaisee ulos ikkunasta. Hän on yhä siellä. Rannalla istuva mies.

Mies on ollut siellä koko päivän, siitä lähtien, kun Alice avasi verhot seitsemältä tänä aamuna. Istunut kostealla hiekalla polviaan halaten ja tuijottanut merelle. Alice on pitänyt miestä silmällä huolissaan siitä, mitä hän on ehkä aikeissa tehdä itselleen. Niin kävi kerran aiemmin. Nuori mies, lakananvalkoinen kuun sinertävässä valossa, oli jättänyt takkinsa penkille ja kadonnut. Muisto piinaa Alicea yhä, kolme vuotta myöhemmin.

Tämä mies ei kuitenkaan liiku. Hän vain istuu ja tuijottaa. Ilma on tänään kylmä ja tuuli navakka. Puhurin mukana

meren pinnalta pyyhkiytyy rantaan jäätäviä vesipisaroita. Miehellä on silti yllään vain paita ja farkut. Ei takkia. Ei laukua. Ei pipoa tai huivia. Hänessä on jotakin huolestuttavaa. Hän ei ole tarpeeksi nuhjuinen ollakseen koditon, ei tarpeeksi outo ollakseen mielenterveyspotilas läheisestä päiväkeskuksesta. Hän näyttää liian hyväkuntoiselta huu-meidenkäyttäjäksi eikä hän ole juonut mitään koko päivänä. Hän näyttää vain ... Alice yrittää etsiä oikeaa sanaa, ja sitten hän löytää sen. Mies näyttää *eksyneeltä*.

Tuntia myöhemmin sataa. Alice kurkistelee pisaroiden kirjavoittaman ikkunalasin läpi alas rannalle. Mies on yhä siellä. Hänen ruskeat hiuksensa ovat liimaantuneet päätä pitkin, ja paidan hartiat ja hihat ovat kastuneet tummiksi. Puolen tunnin päästä Alicen pitää hakea Romaine koulusta. Hän tekee salamannopean päätöksen.

»Hero!» hän huutaa juovikkaalle staffille. »Sadie!» hän huutaa ikivanhalle villakoiralle. »Griff!» hän huutaa vinttikoiralle. »Lenkille!»

Alicella on kolme koiraa. Griff, vinttikoiria, on ainoa, jonka hän on tarkoituksella hankkinut ja valinnut itselleen. Villakoiria on hänen vanhempiansa. Se on kahdeksantoistavuotias ja ansaitsisi jo arvokkaan kuoleman. Puolet sen turkista on karissut ja sen kaljut kintut ovat ohuet kuin linnulla, mutta yhäkin se vaatii päästä lenkille joka kerta muiden mukana. Ja Hero, staffi, on Alicen entisen alivuokralaisen, Barryn, koiria. Mies katosi eräänä päivänä eikä ottanut mitään mukaansa, ei edes kahjoa koiraansa. Heron täytyy

ulkoilla kuonokoppa päässään – muuten se hyökkäilee lastenvaunujen ja skoottereiden kimppuun.

Alice napsauttelee hihnat pantoihin koirien pyöriessä hänen jaloissaan ja huomaa naulakossa hihnojen vieressä taas jotakin, mitä Barry on jättänyt jälkeensä: nuhjuisen vanhan takin. Alice nyrpistää automaattisesti nenäänsä sen nähdessään. Kerran, täydellisen typeryyden – ja äärimmäisen yksinäisyyden – hetkellä, hän meni Barryn kanssa sänkyyn ja katui sitä jo silloin, kun tämä makasi hänen päällään ja hän huomasi, että tämä haisi juustolta. Että haju leyhähteli hiukan ihraisen vartalon jokaisesta poimusta. Alice pidätteli hengitystään ja suoritti loppuun sen, minkä oli aloittanut, mutta siitä lähtien hän oli yhdistänyt Barryn tuohon löyhkään.

Hän poimii takin varovasti naulasta ja taittelee sen käsi-varrelleen. Sitten hän ottaa mukaansa koirat ja sateenvarjon ja suuntaa kohti rantaa.

»Tässä», Alice sanoo ja ojentaa takkia miehelle. »Haisee vähän tunkkaiselta, mutta se on vedenkestävä. Ja katso, siinä on huppukin.»

Mies kääntyy hitaasti ja katsoo häntä.

Mies ei näytä sisäistävän, mitä Alice yrittää tarjota, joten Alice jatkaa pulinaansa.

»Se oli Barryn. Entisen alivuokralaiseni. Hän oli suunnilleen sinun kokoisesi. Sinä et vain haise yhtä pahalle. Tai no, mahdoton sanoa tältä etäisyydeltä, mutta sinä näytät siltä, että tuoksut hyvältä.»

Mies katsoo Alicea ja sitten takkia.

»No», Alice sanoo, »haluatko sinä tämän?»

Ei vieläkään vastausta.

»Okei. Minä sitten vain jätän sen tähän. Minä en sitä tarvitse enkä halua, joten sinä voit ihan hyvin pitää sen. Vaikka sitten vain istuisit sen päällä. Tai työnnä roskikseen, jos haluat.»

Alice pudottaa takin lähelle miestä ja suoristaa selkänsä. Miehen silmät seuraavat häntä.

»Kiitos.»

»Ahaa, sinä sittenkin puhut?»

Mies näyttää yllättyneeltä. »Tietenkin minä puhun.»

Puheessa on eteläenglantilainen korostus. Miehen silmät ovat samaa kultanruskeaa sävyä kuin hänen hiuksensa ja parransänsensä. Hän on komea. Jos nyt sellainen mies-tyyppi sattuu miellyttämään.

»Hyvä», Alice sanoo ja sujauttaa vapaan kätensä taskuun, toisella hän pitelee sateenvarjoa. »Hyvä tietää.»

Mies hymyilee ja puristaa kastunutta takkia nyrkissään. »Oletko varma?»

»Tuostako?» Alice vilkaisee takkia. »Tekisit minulle vain palveluksen.»

Mies vetää takin märkien vaatteidensa päälle ja hypistelee vetoketjua hetken ennen kuin vetää sen kiinni. »Kiitos», hän toistaa. »Oikeasti.»

Alice kääntyy katsomaan, missä koirat ovat. Sadie istuu laihana ja märkänä paikallaan, kaksi muuta kisailee vesirajassa. Alice kääntyy takaisin miehen puoleen. »Miksi et mene

sisälle sateensuojaan?» hän kysyy. »Sääennusteen mukaan pitäisi sataa huomiseen aamuun asti. Vilustut tätä menoa.»

»Kuka sinä olet?» mies kysyy silmät sirrillään ikään kuin Alice olisi jo esitellyt itsensä, ja hän olisi hetkeksi unohtanut tämän nimen.

»Minun nimeni on Alice. Sinä et tunne minua.»

»Niin», mies sanoo. »En tunne sinua.» Tieto tuntuu rauhoittavan häntä.

»No niin», Alice sanoo. »Taidan jatkaa matkaa.»

»Toki.»

Alice kiristää Sadien hihnaa, ja villakoira nousee horjuen jaloilleen kuin vastasyntynyt kirahvinpoikanen.

Alice kutsuu toisia koiria. Ne eivät ole kuulevinaan. Alice naksauttaa kieltään ja huutaa uudelleen.

»Hemmetin typerykset», hän mutisee itsekseen. »Tänne näin!» hän huutaa ja harppoo kohti koiria. »Heti tänne!»

Molemmat koirat loikkivat edestakaisin veteen ja hiekalle. Hero on vihertävän mönjän peitossa. Tämän jälkeen koirat löyhkäisivät, ja Alicen pitäisi lähteä hakemaan Romaine ihan kohta. Enää ei saisi myöhästyä. Hän oli myöhästynyt eilen koska oli työstänyt erästä teosta liian kauan ja unohtanut ajankulun. Hänen oli pitänyt noutaa Romaine koulun kansliasta kymmentä vaille neljä, ja kanslisti oli katsonut häntä pöytänsä takaa kuin tahraa matolla.

»Tänne nyt, senkin paskiaiset!» Alice loikkii pitkin rantaa ja yrittää tarrata kiinni Griffistä. Griff kuvittelee sitä kutsuksi leikkiin ja ryntää leikkisästi pakoon. Alice lähtee

Heron perään, joka pinkaisee karkuun. Sadie-raukalla on vaikeuksia pysyä pystyssä, se raahautuu perässä panta luisevassa kaulassaan, ja vettä tulee kaatamalla, ja Alicen farkut ovat litimärät, hänen kätensä ovat jääkylmät ja kello tikittää. Hän kiljahtaa turhautuneena ja käyttää samaa uhkausta kuin lapsilleen näiden ollessa pieniä.

»Okei», hän sanoo, »selvä. Jääkää tänne. Katsotaan miten pärjätte ilman minua. Käykää vaikka kerjäämässä tähteitä teurastajalta, helvetti. Mukavaa loppuelämää.»

Koirat seisahtuvat ja katsovat häntä. Hän kääntyy ympäri ja lähtee kävelemään pois päin.

»Haluatko pari koiraa?» hän huutaa miehelle, joka istuu yhä sateessa. »Oikeasti? Haluatko nuo? Saat ne.»

Mies hätkähtää ja katsoo häntä piparkakkusilmillään.

»Minä ... minä ... »

Alice pyöräyttää silmiään. »En ole tosissani.»

»Et», mies sanoo. »Et olekaan. Tiedän sen.»

Alice harppoo kohti veneliuskaa ja rantavallin portaita. Kello on puoli neljä. Koirat seisahtuvat rantaviivalle, vilkaisevat toisiaan ja katsovat sitten taas Alicea. Sitten ne juoksevat hänen luokseen, ovat hetkeä myöhemmin hänen jaloissaan merensuolaisina ja pistävän hajuisina.

Alice lähtee nousemaan portaita mutta kääntyy katsomaan takaisin, kun mies huutaa hänen peräänsä.

»Anteeksi!» mies sanoo. »Anteeksi, mutta missä minä olen?»

»Mitä?

»Missä minä olen? Mikä tämän paikan nimi on?»

Alice nauraa. »Oikeasti?»

»Kyllä», mies sanoo. »Oikeasti.»

»Tämä on Ridinghouse Bay.»

Mies nyökkää. »Selvä», hän sanoo. »Kiitos.»

»Mene jo sisälle, jooahan.» Alice sanoo lempeästi.

»Sinun täytyy päästä pois tästä sateesta.»

Mies hymyilee anteeksipyytävästi, ja Alice vilkuttaa, lähtee kohti koulua ja toivoo, että mies on kadonnut hänen palatessaan.

Alice tietää, että häntä pidetään Ridinghouse Bayssa jonkinlaisena outolintuna. Totta puhuen kaupunki oli aika outojen tyyppien kansoittama jo hänen saapuessaan, mutta jopa näin erikoisessa kaupungissa Alice erottuu joukosta brixtonilaisen aksenttinsa, Benetton-perheensä ja töksäyttelevän suoruutensa takia. Koirista puhumattakaan. Ne järjestävät aina näytöksen, minne ikinä Alice ne vie. Ne eivät kävele kauniisti seuraten, ne haukkuvat ja näykkivät, ulisevat kauppojen ulkopuolella. Alice on huomannut joidenkin vaihtavan kadunpuolta hänen koiriaan vältelläkseen. Etenkin Heroa, lihaskimppua kuonokopassa.

Siitä asti, kun Alice muutti tänne, hän on esittänyt mystistä ja vähän pelottavaa erakkoa, vaikka hän on oikeasti kaikkea muuta. Lontoossa hänellä oli ystäviä vaikka muille jakaa. Hän oli bilettäjä, joka huikkasi ystävilleen: tule meille ja ota pullo votkaa mukaan, niin laitetaan taas maailma järjestykseen. Hän oli sellainen äiti, joka jäi koulun pihalle lapset saatettuaan ja kysyi toisilta äideiltä: mentäisiinkö

kahville? Ja sitten hän istui kaiken keskipisteenä, nauroi äänekkäimmin ja puhui eniten. Kunnes hän vei sen liian pitkälle ja kertoi elämästään kaiken.

Nyt hänellä on kuitenkin ystävä täällä. Joku joka ymmärtää häntä. Derry Dynes. He tapasivat puolitoista vuotta sitten, Romainen esikoulun ensimmäisenä päivänä. Heidän katseensa kohtasivat, ja niissä välähti molemminpuolinen tunnistus, jaettu ilo. »Maistuisiko kahvi?» Derry Dynes oli kysynyt nähdessään Alicen silmien kyyneltyvän, kun tämä seurasi pikkutyttönsä katoamista luokkahuoneeseen. »Tai jokin vahvempi?»

Derry on viitisen vuotta Alicea vanhempi ja päätä lyhyempi. Hänellä on Romainen ikäinen poika ja aikuinen tytär, joka asuu Edinburghissa. Hän rakastaa koiria (hän on sitä tyyppiä, joka antaa koirien pusutella itseään suulle) ja hän rakastaa Alicea. Hyvin pian hän huomasi, että Alicella on taipumus tehdä idioottimaisia valintoja ja päästää sitten elämänsä karkaamaan käsistä, ja nyt Derry toimii Alicen jarruna. Hän voi istua tuntikausia neuvomassa Alicea liittyen ongelmiin, joita tällä on koulun ja Romainen oppimisvaikeuksien kanssa, ja hän estää Alicea ryntäämästä koululle ja kiljumasta kanslistille. Derry juo Alicen kanssa kaksi pulloa viiniä arki-iltana, mutta kehottaa tätä jättämään kolmannen korkin kiinni. Hän kertoo, mihin kampaamoon Alicen pitää mennä ja mitä siellä sanoa: »Pyydä kerrosleikkaus, mutta porrastaen eikä sulkamaisesti, ja folioraidoitus puoleen päähän.» Hän oli ennen kampaaja, mutta nyt hän on reikihoitaja. Ja hän on paremmin perillä Alicen raha-asioista kuin Alice itse.

Nyt Derry seisoo koulun pihalla pidellen valtavaa punaista sateenvarjoa, jonka alla hänen poikansa Danny ja Romaine ovat painautuneet toisiaan vasten.

»Voi taivas. Kiitos. Koirat sekosivat rannalla, enkä saanut niitä kiinni.»

Alice kumartuu suukottamaan Romainen päälakea ja ottaa tämän eväsrasian.

»Mitä ihmettä sinä teit rannalla tällä säällä?»

Alice maiskauttaa suutaan ja sanoo: »Et halua tietää.»

»Ei», Derry sanoo. »Haluan minä.»

»Onko sinulla kiire? Ehditkö teelle?»

Derry katsoo poikaansa ja sanoo: »Minun piti mennä tämän kanssa kauppoille etsimään kenkiä...»

»No tulkaa vain sitten meidän kautta niin näytän sinulle.»

»Katso», Alice sanoo rantavallilla seisoen ja kurkistellen alas sontikkansa päältä valuvan sadeverhon läpi.

Mies oli yhä siellä.

»Tuota miestä?» Derry sanoo.

»Niin. Häntä. Minä annoin hänelle tuon Barrylta jääneen takin.»

Derry värähtää tahtomattaan. Hänkin muistaa Barryn. Alice oli kuvaillut silloiset tapahtumat hänelle hyvin perusteellisesti ja eläytyen.

»Eikö hänellä sitten ollut takkia? Ennen sitä?»

»Ei. Istui tuolla paitahihhasillaan. Litimärkinä. Kysyi minulta, missä hän on.»

Lapset vetävät itsensä vallin reunalle ja kurkkaavat alas.

»Kysyi missä on?»

»Niin. Vaikutti hämmentyneeltä.»

»Älä sekaannu häneen», Derry sanoo.

»Sanoinko minä, että sekaantuisin?»

»Annoit hänelle takin. Olet jo sekaantunut.»

»Se oli vain pieni ystävällinen kädenojennus.»

»Aivan», Derry sanoo. »Juuri niin.»

Alice mulkaisee ystävänsä ja lähtee kävelemään pois-päin. »Oletko ihan tosissasi menossa shoppailemaan?» hän kysyy. »Tällä säällä?»

Derry tähyilee synkkää taivasta heidän yläpuolellaan ja sanoo: »En. Ehkä kuitenkin.»

»Tule sitten», Alice sanoo. »Tulkaa meille. Laitan tulen takkaan.»

Derry ja Danny jäävät pariksi tunniksi. Lapset leikkivät olo-huoneessa sillä välin, kun Derry ja Alice istuvat keittiössä ja juovat teetä. Jasmine tulee kotiin neljältä aivan litimärkänä reppu täynnä päättökokeiden harjoitustehtäviä. Hänellä ei ole takkia eikä sateenvarjoa. Kai saapuu puoli viideltä kahden koulukaverin kanssa. Alice laittaa spagettia päiväl-liseksi, ja Derry estää avaamasta viinipulloa selittäen, että heidän pitäisi mennä jo kotiin. Hän ja Danny lähtevät kuu-delta. Sataa vieläkin. Pienet mutaiset sadevesipurot valuvat veneluiskaa pitkin rannalle ja alas katoilta. Nyt myös tuuli on saanut uutta pontta, ja ulvoen se piiskaa sadetta vaaka-tasossa mitään säästämättä.

Jokaisella on salaisuutensa. Mitä jos et enää muistaisikaan omaasi?

Tuulenpieksemä rantakaupunki Pohjois-Englannissa. Räväkkä suurperheen yksinhuoltaja Alice löytää kylmettyneen miehen rannalta talonsa edustalta. Miehellä ei ole nimeä, ei päällystakkia eikä hajuakaan siitä, miten hän oli sinne joutunut. Alice ei arvaa seurauksia päästäessään hänet taloonsa.

Samaan aikaan Lontoon liepeillä hiljattain avioitunut ja maahan muuttanut Lily Monroe on huolesta sairas: hänen miehensä ei ole palannut töistä kotiin. Sitten poliisi väittää, että miestä jonka hän on nainut ei ole olemassakaan.

Vuosikymmeniä aikaisemmin teini-ikäiset Gray ja Kirsty Ross viettivät kesälomaansa aina samassa rantamökissä. Rannalla mystinen nuorimies alkaa piirittää Kirstyä. Jokin hänessä saa Grayn varuilleen.

Salaisuudet paljastuvat mutta suurin kysymys pysyy: tunnetko oikeasti ihmisen joka on siinä lähelläsi?

»Lukemista on pakko jatkaa pitkälle yöhön.»

— THE GLOBE AND MAIL

